

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНЬКА
ГЕЛЬСІНЬСЬКА
СПІЛКА З ПРАВ
ЛЮДИНИ

ДАЙДЖЕСТ
УКРАЇНЬСЬКОЇ ГЕЛЬСІНЬСЬКОЇ СПІЛКИ З ПРАВ ЛЮДИНИ (УГСПЛ)
ВИПУСК № 2 (44), [ПРОГРАМА USAID «ПРАВА ЛЮДИНИ В ДІЇ»](#)

Листопад 2018

ЗМІСТ

РЕАЛІЗОВАНІ В РАМКАХ ПРОГРАМИ ЗАХОДИ	2
МОНІТОРИНГ, АНАЛІТИКА ТА АДВОКАТУВАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ	2
СТРАТЕГІЧНИЙ СУДОВИЙ ЗАХИСТ	6
БЕЗОПЛАТНА ПРАВОВА ДОПОМОГА.....	7
ПРОСУВАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ ТА НАВЧАННЯ В СФЕРІ ЇХ ЗАХИСТУ	8
ГОЛОВНІ НОВИНИ В СФЕРІ ПРАВ ЛЮДИНИ	9

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНЬКА
ГЕЛЬСІНСЬКА
СПІЛКА З ПРАВ
ЛЮДИНИ

РЕАЛІЗОВАНІ В РАМКАХ ПРОГРАМИ ЗАХОДИ

МОНІТОРИНГ, АНАЛІТИКА ТА АДВОКАТУВАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ

Парламентські засідання щодо санкційної політики України, спрямованої проти порушників прав людини

[Закон України № 1644-VII](#) від 2014 року «Про санкції» передбачає 24 види санкцій¹, які можуть бути запроваджені Радою національної безпеки і оборони за поданням Верховної Ради, Кабінету Міністрів, Президента, Національного банку або Служби безпеки України та скасовані цими органами або через суд. Однак, Україні треба застосовувати системний підхід в цій сфері, адже все ще немає чіткого алгоритму запровадження цих санкцій, а також контролю за їх дотриманням і відповідальності за невиконання.

Щоб стимулювати політичну волю та надати імпульс вдосконаленню державної політики щодо санкцій проти осіб, відповідальних за незаконне політично вмотивоване переслідування українських громадян на тимчасово окупованих територіях країни і в Росії, 21 листопада спільними зусиллями Програми USAID «Права людини в дії»² та Комітету Верховної Ради з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин було проведено відповідні [комітетські слухання](#). Захід зібрав ключових представників державних органів, причетних до формування санкційної політики України, а також іноземних посольств, міжнародних та правозахисних організацій. Основні моменти обговорення стосувались необхідності змінити та синхронізувати національне санкційне законодавство, призначити національного координатора для узгодження дій між державними органами та організаціями громадянського суспільства, забезпечити постійний моніторинг дотримання санкцій (вже введених Україною та державами-союзницями), а також створити механізм притягнення до відповідальності за порушення санкційного режиму.

Під час заходу Програмою було представлено позицію громадянського суспільства з цього питання. Зокрема, наші експерти розповіли, чому державна політика потребує вдосконалення для більш ефективної боротьби з систематичними та грубими порушеннями прав людини на тимчасово окупованих територіях, а також зупинились на існуючих недоліках та запропонували зміни, які необхідно внести до законодавства, щоб зробити його більш ефективним. Крім того, правозахисники запропонували Україні та союзним державам створити санкційний список російських громадян, що причетні до порушень прав політичних в'язнів (український аналог Закону Магнітського). *Добірку головних моментів заходу можна знайти [тут](#) і [тут](#), а також ось [тут](#) можна подивитись відеозапис.*

Проект рекомендацій, озвучених під час засідання, буде допрацьовано та надіслано відповідним державним органам, які потім на запрошення Комітету з питань прав людини повідомлять про стан виконання цих рекомендацій:

¹ А також підпункт 25 «інші санкції, що відповідають принципам їх застосування, встановленим цим Законом».

² Програма Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «Права людини в дії» впроваджується Українською Гельсінською спілкою з прав людини (УГСПЛ) з 2014 року.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНЬСКА
ГЕЛЬСІНСЬКА
СПІЛКА З ПРАВ
ЛЮДИНИ

**ЯКИХ ЗМІН ПОТРЕБУЄ УКРАЇНЬСКА САНКЦІЙНА ПОЛІТИКА
ЩОДО ОСІБ, ЯКІ ПРИЧЕТНІ ДО ПОРУШЕНЬ ПРАВ ЛЮДИНИ У СПРАВАХ «В'ЯЗНІВ КРЕМЛЯ»?**

ЦІЛІ:

- УЗГОДИТИ** українську санкційну практику зі світовими стандартами
- ПОПЕРЕДИТИ** можливі спроби фігурантів списків зняти санкції у судовому порядку
- ПОЛЕГШИТИ** просування накладання санкцій на фігурантів українських списків на міжнародному рівні
- ЗАПРОВАДИТИ** можливість накладання санкцій на осіб, причетних до справ «в'язнів Кремля»

**ЩО МАЄ ЗРОБИТИ
ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ?**

УТВОРИТИ РОБОЧУ групу за участі експертів та громадських організацій, розробити та внести зміни до Закону України «Про санкції», а саме:

- ✓ **ВИЗНАЧИТИ** чіткі критерії для накладання/продовження/зняття/скасування персональних санкцій, в тому числі до порушників прав людини
- ✓ **ВИЗНАЧИТИ** необхідний перелік персональних даних осіб для внесення до санкційного списку
- ✓ **РОЗШИРИТИ** перелік суб'єктів подання осіб на застосування санкцій (додати МінТОТ та ГПУ)
- ✓ **ПЕРЕДБАЧИТИ** можливість оскарження накладених санкцій в судовому порядку
- ✓ **ВИЗНАЧИТИ** координаційний держорган (в структурі виконавчої гілки влади) з питань санкційної політики відносно порушників прав людини
- ✓ **ВПРОВАДИТИ** моніторинг накладених персональних санкцій та їх виконання як Україною, так і іноземними країнами
- ✓ **ПЕРЕДБАЧИТИ** адміністративну та кримінальну відповідальність за порушення санкційного режиму
- ✓ **ВСТАНОВИТИ** механізм синхронізації із санкціями проти порушників прав людини, що запроваджені західними країнами та міжурядовими організаціями

ЩО МАЄ ЗРОБИТИ

**КАБІНЕТ МІНІСТРІВ
УКРАЇНИ?**

- ✓ **ПІДГОТУВАТИ** звіт про санкційну політику України щодо осіб, причетних до справ «в'язнів Кремля», її наслідки та вплив
- ✓ **ЗАТВЕРДИТИ** процедуру моніторингу західних санкцій та їх дотримання
- ✓ **ЗАПРОВАДИТИ** систему інформування про санкційну політику України
- ✓ **УТВОРИТИ** окремі підрозділи на базі ЦОБВ, які відповідатимуть за реалізацію санкційної політики
- ✓ **РОЗРОБИТИ** та затвердити формат взаємодії держорганів та громадських організацій з питань моніторингу та застосування санкцій щодо причетних до справ «в'язнів Кремля»

**МІНІСТЕРСТВО
ЗАКОРДОННИХ
СПРАВ?**

- ✓ **РОЗРОБИТИ** та запровадити систему моніторингу діючих в іноземних державах санкцій проти осіб, причетних до справ «в'язнів Кремля», та фіксації порушень санкційного режиму
- ✓ **КООРДИНУВАТИ** взаємодію між держорганами та громадськими організаціями задля просування фігурантів українських санкційних списків для накладання щодо них санкцій на в інших країнах

**МІНІСТЕРСТВО З
ПИТАНЬ ТИМЧАСОВО
ОКУПОВАНИХ
ТЕРИТОРІЙ ТА
ВНУТРІШНЬО
ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ?**

- ✓ **ВЗЯТИ НА СЕБЕ** координуючу роль щодо санкцій відносно осіб, причетних до справ «в'язнів Кремля»
- ✓ **ВЕСТИ** та оновлювати списки причетних до порушень прав людини у справах «в'язнів Кремля» – як громадян України, так і громадян РФ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ
ІНСТИТУТ
СТРАТЕГІЧНИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ?**

- ✓ **ПРОАНАЛІЗУВАТИ** вплив попередніх санкцій, накладених Україною, та розробити пропозиції щодо підвищення їх ефективності

Додатково:

Продовжуючи санкційну тематику, пропонуємо Вашій увазі нещодавнє [інтерв'ю](#) директора Програми Тараса Цимбрівського для каналу UA:Перший. В ньому, зокрема, йдеться про те, що Україні слід синхронізувати зусилля з урядами союзних держав, а також головні невирішені проблеми, які наразі заважають запровадженню централізованої і систематичної санкційної політики в Україні.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНЬСКА
ГЕЛЬСІНСЬКА
СПІЛКА З ПРАВ
ЛЮДИНИ

Модель перехідного правосуддя для України

Для сприяння врегулюванню конфлікту та пост-конфліктному відновленню в рамках Програми Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «Права людини в дії» Українська Гельсінська спілка з прав людини (УГСПЛ) працює над розробкою та просуванням моделі правосуддя перехідного періоду, яка буде адаптована до українських реалій. Процес було розпочато ще у 2016 році – за цей час проведене тематичне [базове дослідження](#) та організовано [міжнародну конференцію](#) ([збірка докладів](#) англійською). Зараз основні зусилля зосереджено на створенні національної політики із застосування перехідного правосуддя, а також проведені інформаційної кампанії для роз'яснення його принципів та їх актуальності під час переходу від авторитарного минулого до демократичної сучасності та від умов конфлікту до пост-конфліктного стану. Для досягнення цієї мети розроблено рамковий документ³ – [законопроект](#) «Засади державної політики захисту прав людини задля подолання наслідків збройного конфлікту», який було презентовано навесні 2018 року та який має стати основою для подальшої законотворчості у цій сфері.

Пропонуємо дотичні новини за листопад:

- [Центр документування провів презентації для підлітків під час туру містами Донбасу, що постраждали в результаті конфлікту](#)

З 26 листопада по 1 грудня Центр документування порушень прав людини, що діє за підтримки Програми USAID, провів низку презентацій аналітичних звітів з серії «Історія одного міста» (а саме у Маріуполі, Покровську, Мар'їнці, Торецьку, Краматорську і Слов'янську). Аудиторією стали школярі, студенти та вчителі, які отримали можливість в незвичному для них форматі дізнатись про історію фронтних міст їх рідної Донеччини у контексті гібридної війни Кремля проти України. За допомогою подібних заходів (тур також включав брифінги для ЗМІ) Центр прагне зберегти історію для майбутніх поколінь разом з тими, хто створює історію вже зараз – зі школярами та студентами. *Більше про заходи можна дізнатись за [посиланням](#).*

На нашу думку, фіксація перебігу збройного конфлікту дозволить уникнути політичних спекуляцій у майбутньому. З цією метою рік тому Центр документування розпочав підготовку серії коротких звітів про історичні події, які якомога об'єктивніше реконструюють картину окупації та звільнення різних прифронтових міст – наразі серія вже складається з 5 таких звітів-хронік (наприклад, [цього](#); решту ж можна знайти [на сайті УГСПЛ](#)).

- [Наші експерти обговорили питання правосуддя перехідного періоду у Берліні](#)

14 листопада представники УГСПЛ взяли участь у щорічній конференції «Осінні зустрічі. Право і справедливість у постконфліктних суспільствах: європейський досвід», щоб розповісти про заходи, які вжила Україна для запровадження перехідного правосуддя, та обговорити нові методи подолання наслідків міжнародного збройного конфлікту. Учасники обговорили досвід європейських країн у запровадженні постконфліктних відновлювальних заходів. *Більш детальну інформацію можна знайти за [посиланням](#); [додаткове посилання](#), російською мовою, від платформи громадянського суспільства CivilM+.*

- [Пропонуємо ознайомитися з новими дописами у тематичному блозі на такі теми:](#)
(1) «Україна як плацдарм для перехідного правосуддя: погляд міжнародних фахівців»,
(2) «Що робить Україна для майбутнього миру?».

³ Робочою групою під егідою Уповноваженого ВРУ з прав людини (яка обіймала посаду з 2012 р. по березень 2018 р.), що включала експертів з УГСПЛ, інших НУО та міжнародних організацій, народних депутатів та представників Міністерства з питань ВПО та окупованих територій.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНЬКА
ГЕЛЬСІНЬСЬКА
СПІЛКА З ПРАВ
ЛЮДИНИ

Програма продовжує відстоювати права кримчан

Наш юрист разом представниками інших громадських організацій, а також Представником Президента України в Криму Борисом Бабіним провели [прес-брифінг](#), під час якого озвучили спільну позицію щодо занадто повільного процесу оснащення контрольних пунктів в'їзду-виїзду на адміністративному кордоні з окупованим Кримом. Зокрема, було підкреслено, що все ще існують перешкоди, які заважають кримчанам повною мірою користуватись своїми правами, і створення центрів надання адміністративних послуг поблизу адміністративного кордону значно допомогло б посилити захист інтересів мешканців окупованого півострова.

Нагадаємо, що в лютому 2018 року представники Програми взяли участь у [візиті](#) до пунктів пропуску «Чаплинка» і «Каланчак» та міста Херсона, який організувало Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та ВПО, для моніторингу здійснення митного/прикордонного контролю на адміністративному кордоні з тимчасово окупованим Кримом. Метою було перевірити, як дотримуються права людей, що перетинають кордон, а також для вивчення питань створення і функціонування центрів надання адміністративних послуг. Того ж місяця було оприлюднено [рекомендації](#) Урядові України з цього питання.

Цей медіа-захід був покликаний нагадати урядові, що громадськість здійснює постійний моніторинг ситуації.

Правозахисники розповіли про порушення в роботі комісії, яка відповідальна за надання допомоги бранцям Кремля

Експертка Програми виступила під час [прес-брифінгу](#), який мав за мету обговорення недоліків, виявлених у діяльності новоствореної Комісії при Міністерстві з питань тимчасово окупованих територій та ВПО (ця комісія приймає рішення щодо виплат особам, які стали бранцями Кремля, а також членам їх сімей). Зокрема, залишаються дещо незрозумілими критерії, якими керуються члени Комісії, чиї засідання до того ж проводяться майже за зачиненими дверима – туди не пускають навіть родичів полонених. У зв'язку з цим ми продовжуємо виступати за прийняття розробленого за участю Програми законопроекту щодо статусу «захищених осіб», який мав би покращити ситуацію.

Правозахисниці, що змінюють Україну

Пропонуємо звернути увагу на новий [допис](#) у нашому блозі, авторкою якого є радниця УГСПЛ/Програми з гендерних питань, та який присвячено правозахисницям, що працюють заради кращого майбутнього України. Оскільки Програма підтримує міжнародну кампанію «16 днів активізму проти гендерно зумовленого насильства», спрямовану на боротьбу з насильством по відношенню до жінок та дівчат, цього разу нашою співрозмовницею стала Катерина Левченко, Урядова уповноважена з питань гендерної політики та відома експертка з питань протидії гендерному насильству та забезпечення рівних прав для чоловіків і жінок.

[Інші новини УГСПЛ у цьому напрямку](#)

- **Об'єднання зусиль для вирішення питання ув'язнених громадян України**

ГО «Медійна ініціатива за права людини», що плідно співпрацює з УГСПЛ по багатьох питаннях, [передала](#) члену комітету закордонних справ британського парламенту список росіян, які причетні до катування та незаконного ув'язнення українців в ході збройного конфлікту та окупації. Цей список було створено завдяки зусиллям низки правозахисних організацій, серед яких була й УГСПЛ. Представниця Медійної ініціативи Марія Томак

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНЬКА
ГЕЛЬСІНЬСКА
СПІЛКА З ПРАВ
ЛЮДИНИ

обговорила з британськими парламентарями перспективи співпраці на міжнародному рівні для боротьби з безкарністю та притягнення винних до відповідальності.

- **Щодо вбивства громадської активістки Катерини Гандзюк** ([посилання англійською](#))

Опубліковано [заяву](#) Коаліції на захист громадянського суспільства щодо вбивства Катерини Гандзюк. УГСПЛ також закликає приєднатись до [звернення](#) Правозахисного порядку денного щодо створення тимчасової комісії з розслідування нападів на громадських активістів, журналістів та політичних діячів.

- **Звернення з приводу захоплення Росією українських військовослужбовців**

УГСПЛ оприлюднила відкрите звернення, в якому засуджує затримання Кремлем українських моряків та захоплення суден в Азовському морі – [посилання українською](#) та [англійською](#). Крім того, звернення з цього приводу було опубліковано групою громадських організацій – [посилання](#).

Більше інформації на цю тему можна знайти у розділі «Головні новини» [нижче](#).

- **Добірка недавніх виступів у ЗМІ, які заслуговують на увагу**

[Інтерв'ю](#) нашого юриста спільно з експертом Регіонального центру з прав людини, яке присвячене темі протидії воєнним злочинам Кремля в окупованому Криму.

Ось ще [одне інтерв'ю](#) щодо притягнення РФ до відповідальності за правопорушення в окупованому Криму – в даному випадку йдеться про дії Кремля, спрямовані на примус жителів півострова служити в російській армії, що порушує принципи міжнародного гуманітарного права. Аналогічний виступ знаходиться за [посиланням](#).

[Ще одне інтерв'ю](#) стосувалось теми мілітаризації Криму, яка передбачає змінення його демографічної структури та фактично перетворення півострова на військову базу.

І наостанок, під час виступу на телебаченні юрист УГСПЛ [розповів](#) про захист, якого потребують сьогодні правозахисники і активісти в Україні та окупованому Криму.

СТРАТЕГІЧНИЙ СУДОВИЙ ЗАХИСТ

Метою програми USAID «Права людини в дії» в цьому напрямку є підтримка на національному і міжнародному рівнях стратегічних судових справ для захисту суспільних інтересів⁴, а також їх широке висвітлення серед професійної спільноти та громадськості. Загальна кількість стратегічних справ, підтриманих Центром стратегічних справ (ЦСС) УГСПЛ в рамках програми, складає 231.

Захист права внутрішньо переміщених осіб на пенсію

15 листопада представники Програми взяли участь у міжнародній конференції «Виплата пенсій внутрішньо переміщеним особам в Україні: як реалізувати конституційне право на

⁴ Найпотужніший інструмент захисту прав людини; ведуться в інтересах громадянина чи групи громадян з метою досягнення системних змін в правовій сфері на благо суспільства та використовується з метою створення судової практики (прецедентів).

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНЬКА
ГЕЛЬСІНСЬКА
СПІЛКА З ПРАВ
ЛЮДИНИ

пенсію?», яку було організовано за підтримки USAID. Це була можливість нагадати про недавній успіх Програми USAID «Права людини в дії», що пов'язаний з тематикою конференції ([в липні](#) нам вдалось отримати революційне рішення суду, яким було скасовано обов'язкові перевірки внутрішньо переміщених пенсіонерів). Коментар нашого юриста можна знайти у [цьому відео](#).

Нагадаємо, що наші громадські приймальні підтримують справи, що пов'язані з виплатами пенсій постраждалим від конфлікту на Донбасі або ж окупації Криму. Якщо Ви потребуєте правової допомоги або ж просто бажаєте отримати правову консультацію, то запрошуємо без вагань звертатись до будь-якою з приймалень, контакти яких наведено у розділі нижче.

БЕЗОПЛАТНА ПРАВОВА ДОПОМОГА

[Мережа громадських приймалень УГСПЛ](#) продовжує надання безоплатної правової допомоги (в т.ч. у формі виїзних засідань у віддалених районах), проведення інформаційно-просвітницьких заходів в сфері прав людини, а також документування воєнних злочинів та порушень прав людини, пов'язаних з конфліктом. USAID в рамках програми «Права людини в дії» підтримує діяльність громадських приймалень (ГП) в м. Слов'янську, [Торецьку](#), [Маріуполі](#), Краматорську, [Покровську](#), [Сумах](#) та Дніпрі, які надають допомогу постраждалому від конфлікту населенню, Київську [об'єднану приймальню](#) з питань Криму та Донбасу, а також приймальню у м. Херсоні зі справ вимушених переселенців АР Крим та м. Севастополь.

Робота з підвищення обізнаності громадян з питань захисту їх прав

- ГП у Маріуполі опублікувала [статтю](#) щодо можливості отримання паспорту дитиною, яка мешкає на тимчасово непідконтрольній території України, та якщо відомості щодо одного з батьків невідомі.
- Юристка ГП у Сумах в ефірі Громадського радіо пояснила як оскаржити в суді дії Пенсійного фонду Україн, якщо останній призупиняє виплату пенсій, зокрема, внутрішньо переміщеній особі – [посилання російською](#).
- ВПО в Дніпрі відстоюють право жити в гуртожитках, відремонтованих саме для них. У 2015 році в Дніпропетровській області було відремонтовано 7 гуртожитків для проживання родин-ВПО, в яких було розміщено 750 осіб. Але як бути, коли надане в користування тимчасове житло виявилось єдиною можливістю для проживання, передбачені державою заходи покращення житлових умов ВПО залишилися на папері, а перспективи зберегти за собою право проживати в кімнаті гуртожитку майже немає. Рішення цієї проблеми юристи громадської приймальні у Дніпрі [шукають](#) разом з партнерами – фахівцями Першого Дніпровського центру з надання безоплатної правової допомоги та радником голови Дніпропетровської обласної державної адміністрації з питань забезпечення прав ВПО.

Нещодавні здобутки приймалень в сфері захисту постраждалих від конфлікту та окупації

- На жаль, випадки позбавлення ВПО пенсій або інших виплат за різними причинами не рідкість для українських реалій. Експерти УГСПЛ/Програми роблять все можливе, щоб

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНЬКА
ГЕЛЬСІНЬСЬКА
СПІЛКА З ПРАВ
ЛЮДИНИ

забезпечити належний захист для цих людей, і певних успіхів вже вдалось досягти. Ось [один з таких успіхів](#), яким ділиться громадська приймальня УГСПЛ в Сумах. Якщо резюмувати, то жителька похилого віку з Донецької області, внутрішньо переміщена пенсіонерка, звернулась по допомогу через те, що Пенсійний фонд без пояснень припинив виплачувати їй пенсію. Наші юристи допомогли жінці підготувати всі необхідні процесуальні документи і здобули перемогу в суді. Наразі судове рішення перебуває на стадії виконання (пенсію повинні відновити, а також повернути заборговані кошти).

- Дніпровська приймальня взялась допомогти переселенці, яка не може супроводжувати 10-річного сина на оздоровлення за кордоном, бо міграційна служба вперто відмовляється видавати їй біометричний паспорт. Маючи на руках паспорт громадянки України, ідентифікаційний код та довідку ВПО, жінка оббиває пороги чиновників і щоразу чує дивну відмовку: «а доведіть, що ви – це ви і що документи ваші – не підробка». Якщо подібна ситуація Вам є знайомою, рекомендуємо так само звертатися до наших юристів за безкоштовною допомогою.

ПРОСУВАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ ТА НАВЧАННЯ В СФЕРІ ЇХ ЗАХИСТУ

УГСПЛ продовжує організацію навчальних заходів з прав людини, а також бере участь в розробці комплексної національної політики в галузі освіти у сфері прав людини. Ця діяльність здійснюється в рамках Всеукраїнської освітньої програми «[Розуміємо права людини](#)» (РПЛ)⁵, яка в даний час є єдиною неформальною системою освіти, що має матеріальну базу для своєї діяльності – Освітній дім прав людини в Чернігові (ОДПЛ-Чернігів).

Освіта з прав людини для юристів

Стартував другий цикл інноваційного навчального курсу для адвокатів та суддів

З 15 по 18 листопада відбулися [перші очні семінари](#) курсу «[Стандарти прав людини в практиці адвокатів та суддів](#)», які об'єднали 48 адвокатів та суддів з різних куточків України. Ціллю було перше очне знайомство з учасниками, а також робота з практичними аспектами застосування знань отриманих під час попереднього онлайн навчання. Нашим експертам вдалося розширити знання учасників щодо прав, які гарантуються Європейською Конвенцією з прав людини та їх трактування Європейським судом з прав людини. Окрему увагу було приділено роботі з кейсами, які стосувалися зони конфлікту та окупованих територій України.

Слід нагадати, що згаданий навчальний курс впроваджується УГСПЛ/Програмою з метою сприяння дотриманню та захисту прав і свобод людини в Україні, імплементації міжнародних стандартів прав людини в національну правову систему через посилення професійного потенціалу суддів та адвокатів. Курс триває понад рік та включає в себе

⁵ Заснована в 2007 році, програма РПЛ спрямована на інкорпорування цінностей та принципів прав людини в систему формальної освіти, а також розвиток неформальної освіти в галузі прав людини, таким чином сприяючи культивуванню культури поваги прав людини, зміцненню поваги до верховенства права в Україні, сприянню міжкультурному порозумінню та принципам мирного вирішення конфліктів. Наразі РПЛ нараховує понад 3 500 випускників зі всієї України.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

онлайн та очні тренінгові сесії, міжнародні стажування, та викладається визнаними українськими та закордонними експертами в сфері прав людини. Даний, вже другий, цикл курсу охоплює 50 учасників, обраних на конкурсній основі. За результатами навчання на першому модулі до участі в повному курсі зможуть потрапити лише 35 адвокатів та суддів.

З результатами попереднього циклу курсу можна ознайомитися [ТУТ](#).

ГОЛОВНІ НОВИНИ В СФЕРІ ПРАВ ЛЮДИНИ

Верховна Рада проголосувала за введення воєнного стану

26 листопада Верховна Рада України проголосувала за запровадження воєнного стану після захоплення Росією українських кораблів і затримання 24 моряків. Президент Порошенко особисто звернувся до депутатів з проханням підтримати його ініціативу про запровадження воєнного стану, попереджаючи про «серйозну загрозу наземної операції проти України» з боку Москви. Днем раніше Росія відкрила вогонь по двох українських артилерійських катерах і рейдовому буксиру біля берегів Криму, які, як стверджує Федеральна служба безпеки РФ, незаконно увійшли до територіальних вод Росії. Після цього РФ захопила ці три кораблі і перекрила Керченську протоку. Отже, ухвалений закон передбачає введення воєнного стану на 30 днів у 10 з 24-х областей України, що межують з Росією, Придністров'ям та Чорним і Азовським морями. З деталями можна ознайомитись на [сайті](#) Президента України (*англійською*). Ось [ще одне посилання](#) на цю тему.

Стислий правовий аналіз юрискти УГСПЛ щодо введення воєнного стану в Україні можна знайти за [посиланням](#).

Комітет Генеральної Асамблеї ООН затвердив новий проект резолюції з питань Криму

Третій комітет Генеральної Асамблеї ООН підтримав оновлений [проект резолюції](#) «Ситуація з правами людини в Автономній Республіці Крим і Севастополі, Україна», де

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

УКРАЇНЬКА
ГЕЛЬСІНСЬКА
СПІЛКА З ПРАВ
ЛЮДИНИ

засуджуються грубі порушення прав людини з боку Росії, окупаційної влади, в українському Криму (67 країн проголосувало «за», 26 – «проти», 87 утримались). Серед іншого, в резолюції зазначено, що насильницьке захоплення Криму є протизаконним і порушує норми міжнародного права, а також що окуповані території повинні бути повернуті Україні. Також засуджуються політично мотивовані переслідування, свавільні затримання та арешти українських громадян (серед яких Олег Сенцов, Володимир Балух та Емір-Усейн Куку), а Росію закликають негайно звільнити їх і дозволити їм повернутись до України. Крім того, документ вимагає від Російської Федерації повного і негайного виконання наказу Міжнародного суду ООН від 19 квітня 2017 року щодо тимчасових заходів у справі України проти РФ, а також негайного припинення будь-яких порушень по відношенню до кримчан, зокрема, дискримінаційних дій та практик, про які повідомлялось раніше.

Проект документу буде надісланий до Генеральної Асамблеї ООН, голосування за резолюцію заплановано на середину грудня.

Цей дайджест було розроблено завдяки щедрій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках програми «Права людини в дії», яка виконується Українською Гельсінською спілкою з прав людини. Зміст публікації не обов'язково відображає погляди USAID або Уряду Сполучених Штатів Америки.

У світі, USAID є однією з провідних установ у сфері розвитку, яка виконує роль каталізатора цих процесів та допомагає досягати позитивних результатів. Діяльність USAID є проявом доброчинності американського народу, а також підтримує просування країн-отримувачів допомоги до самостійності та стійкості та сприяє забезпеченню національної безпеки та економічного добробуту США. Партнерські стосунки з Україною USAID підтримує з 1992 року; за цей час, загальна вартість допомоги, наданої Україні з боку Агентства, склала понад 3 млрд. доларів США. До поточних стратегічних пріоритетів діяльності USAID в Україні належать зміцнення демократії та механізмів досконалого врядування, сприяння економічному розвитку та енергетичній безпеці, вдосконалення систем охорони здоров'я та пом'якшення наслідків конфлікту у східних регіонах.

Для того, щоб отримати додаткову інформацію про діяльність USAID, просимо Вас звертатися до Відділу зв'язків з громадськістю Місії USAID в Україні за тел. (+38 044) 521-57-53. Також пропонуємо завітати на наш вебсайт: <http://www.usaid.gov/ukraine>, або на сторінку у Фейсбук: <https://www.facebook.com/USAIDUkraine>.

Програма USAID «Права людини в дії», контактна інформація:

Українська Гельсінська спілка з прав людини
вул. Фролівська, 3/34, Київ, Україна
тел.: +38 044 485 17 92, факс: +38 044 425 99 24
Електронна пошта: t.symbriivskyy@helsinki.org.ua
Веб-сайт: <http://helsinki.org.ua/>